

I Henshold til det Anførte, anbefales de af mig og den anden Rigsdagsmand for Bornholm fremsatte Endringsforslag.

Rofsod: Da min Collega Rigsdagsmanden for Bornholms 1ste Valgkreds (Heggelund) nu for Storstedelen har fremsført de Grunde, der tale for den frie Brændeviinsproductionens Vedbliven paa Bornholm, eller hvis denne absolut maa hæves, og Beskatning paalægges, der tilstaaes et antageligt Bederlag derfor, saa skal jeg hovedsageligen henholde mig til hvad han saaledes har fremsført — og til det Andragende fra Beboerne paa Bornholm, som jeg har havt den Ære at overlevere det ærede Thing — hvori de paastaae den frie Brændeviinsproductionens Vedbliven; eller hvis at den af høiere Stats-hensyn endelig maa hæves og Afgiften paalægges, dette da kun skeer imod fuldt Bederlag, som begrundet saavel i de locale Forhold, som i de bestaaende Rettigheder.

Der paastaaes vel, at der ved den frie Brændeviinsproduction spildes Materiale og Productet er slet, men jeg skal tillade mig her til at bemærke, at jeg ikke troer, at dette nu kan siges at være Tilfældet paa Bornholm, da Redsfaberne er i den senere Tid meget forbedrede, og der ere ikke saa faa af Dens Mandstjøn, som ved at have reist herover for at søge Erhverv, efter i flere Aar at have arbejdet i de kjøbenhavnske Brænderier, ere komne tilbage og derved have bidraget betydeligt til at udbrede en forbedret Behandlingsmaade. Jeg troer derfor, at de, der nu brænde Brændeviin, som endnu ikke ere saa faa ogsaa paa Landet, baade faae et godt Product og have Fordeel derved — især paa Landet, hvor der brændes til Huusbrug, og Brændselet er temmelig billigt, og intet særffilt Locale eller Folkehold dertil behøves, ligesom den Nytt, de have af Dranken eller Barmen, som de ogsaa ansee for uundværlig for deres Creature, ikke er ubetydelig.

Jeg kan heller ikke undlade, at minde om, at denne Afgifts Indførelse vil fornemmelig komme til at tynge paa den Uformuende, de fattigere Klasser — hvoraf der haves en stor Mængde, der ernære sig ved Fiskerie, Kulgravning, Steenklovning og Tilhugning —

med mere saadant Arbejde. Disse Mennecker ere ube, ofte meget langt fra deres Hjem, fra om Morgenen tidlig til seent paa Aftenen, de have saaledes ingen Madgryde at gaae til, og deres Kost bestaaer fordetmeste kun i bart Brød og salt Sild, hvortil de maaskee medtage en halv til en heel Pæl Brændeviin, naar de have saa de kunne kjøbe det, og det kan neppe siges at være formeget ved saadant Arbejde og saadan Levemaade; men dette bliver dem saa meget vanskeligere at faae, som Afgiften gjør Prisen høiere.

Med Hensyn til det af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) stillede Forslag, som er opført under Nr. 10, og gaaer ud paa, at hvis Brændeviinsafgiften paa Bornholm og Læsø skal opkræves, Indtægten da tilflyder vedkommende Commune efter nærmere Regulering, skal jeg tillade mig at erindre, om hvad den høitagtede Finantsminister ved Sagens første Behandling i den Henseende udtalede, nemlig at denne Tanke laae saa nær, at det vilde være underligt, om den skulde have undgaaet Regjeringens Opmærksomhed, hvad den heller ikke havde, og at det første Forslag, som blev fremsat af Regjeringen, var netop det, at man skulde søge at faae Spørgsmaalet saaledes afgjort, men at der erindredes derimod, fordi der tilførtes Brændeviin fra Kjøbenhavn.

Denne Grindring derimod kan vist ikke være kommen fra Bornholmerne; thi jeg er overbeviist om, at, naar den fri Brændeviinsproduction ikke maa vedblive, men at Afgiften skal paalægges, da onske de ingen Afgjorelsesmaade hellere end netop denne, og naar Sagen blev saaledes afgjort, vilde de meget snart holde det fremmede Brændeviin ube.

Paa et andet Sted i den høitagtede Finantsministers samme Foredrag, hvor han taler om Bornholm og Læsø, forekommer, at man ikke i Beregningen havde medtaget til Fordeel de omtalte Districter. Det synes saaledes ikke at være Hensigten, at paalægges disse Der en ny Skat for Indtægtens Skyld til Statskassen, og det forekommer mig ogsaa, at dette ikke kan have været tilstgjet paa samme Tid man ophæver en betydelig Skat i